

ČO BY STE MALI VEDIEŤ PRED PODPISOM PRACOVNEJ ZMLUVY

Pred zaplatením poplatku sprostredkovateľskej agentúry si overte, či spoločnosť, pre ktorú máte na Slovensku pracovať, skutočne existuje.

Zadajte meno spoločnosti do Obchodného registra SR (www.orsr.sk), kde ľahko zistíte, či osoba, ktorá s vami podpisuje zmluvu, je uvedená ako konateľ a či sa sídlo firmy a identifikačné číslo (IČO) zhodujú s údajmi v pracovnej zmluve. Pri akejkoľvek nezrovnalosti v údajoch kontaktujte Zastupiteľský úrad SR alebo Migračné informačné centrum IOM.

MZDA

Najnižšia možná mzda, ktorá s vami môže byť dohodnutá za plný pracovný úväzok (40 hodín týždenne) v roku 2023, je **700 EUR** (4,023 EUR/hodina).

Ide o výšku hrubej mzdy, čo znamená, že z nej ešte platíte príspevky na zdravotné a sociálne poistenie a daň, a preto suma, ktorú dostanete, bude nižšia (cca. 568 EUR). Preverte si výšku čistej mzdy napr. cez portál <https://www.platy.sk/vypocet-mzdy>.

Pozor na zrážky zo mzdy, ktoré zamestnávateľ uviedol v pracovnej zmluve, napr. za ubytovanie, letenku alebo sprostredkovanie práce. Po ich odpočítaní bude vaša mzda ešte nižšia.

Za prácu nadčas (nad rámec dohodnutého týždenného pracovného času) máte nárok na náhradné voľno alebo na navýšenie mzdy o min. 25 % vášho priemerného zárobku. Náhradné voľno si dohodnete so svojím zamestnávateľom.

Popri dohodnutej mzde máte nárok na príplatok za:

- a) prácu v sobotu v sume min. 50 % minimálnej mzdy/hod.
- b) prácu v nedeľu v sume min. 100 % minimálnej mzdy/hod.
- c) nočnú prácu v sume min. 40 % minimálnej mzdy/hod.

Nižšiu sumu príplatku možno dohodnúť v zmluve, ak povaha práce vyžaduje pravidelný výkon práce v sobotu/nedeľu/v noci.

PRACOVNÁ ZMLUVA:

- Musí byť písomná.
- Podpisujú sa vždy dve zmluvy, pričom jedna musí ostať vám.
- Nepodpisujte nič, čomu nerozumiete. Ak textu zmluvy nerozumiete, vyžiadajte si ju v jazyku, ktorému rozumiete.
- Odfotťte si dokument (plnú moc), ktorým dávate nejakej osobe právo vás zastupovať pred úradmi v SR alebo si vypýtajte kópiu tohto dokumentu.
- Vyžiadajte si kópiu všetkých dokladov, ktoré podpisujete alebo si ich aspoň odfotťte.
- V pracovnej zmluve musí byť uvedené:
 - vaše údaje a údaje vášho zamestnávateľa
 - čo budete robiť (druh práce a jeho opis)
 - kde budete pracovať (miesto výkonu práce)
 - dátum, kedy máte začať pracovať
 - výška mzdy.

STRAVOVANIE

Ak pracujete počas dňa **viac ako štyri hodiny**, máte nárok na stravovanie. Zamestnávateľ zabezpečí stravovanie v stravovacom zariadení alebo vám poskytne finančný príspevok. Zamestnávateľ je povinný vám prispievať v sume najmenej 55 % ceny jedla (najčastejšie stravovacími poukážkami alebo prostredníctvom finančného príspevku na stravovanie).

POISTENIE

Zamestnávateľ je povinný platiť za zamestnanca príspevky na zdravotné a sociálne poistenie.

Zdravotné poistenie

Zdravotné poistenie vám umožňuje, aby ste na Slovensku mohli navštíviť lekárov a aby ste lieky, ktoré vám lekár predpíše, dostali v lekárni za znížený poplatok.

Po príchode na Slovensko a získaní prechodného pobytu sa musíte prihlásiť do zdravotnej poisťovne (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Union alebo Dôvera). Zamestnávateľa informujete, ktorú zdravotnú poisťovňu ste si vybrali, keďže bude platiteľom vášho poistenia. Verejné zdravotné poistenie musíte mať, aj keď na Slovensku nemáte trvalý pobyt, ak ste zamestnancom, ktorý mesačne zarába aspoň 700 EUR. Ak poistenie nemáte, lekár vás ošetrí len v akútnych prípadoch.

Sociálne poistenie

Sociálne poistenie vám okrem iného umožňuje, aby ste v prípade dlhšej pracovnej neschopnosti (viac ako 10 dní) dostávali časť výplaty (55 % z dennej mzdy) od Sociálnej poisťovne. Potvrdenie o práceneschopnosti vám vydá váš všeobecný lekár.

ODPOČINOK

Ak pracovná zmena trvá dlhšie ako **šesť hodín**, máte nárok na prestávku na odpočinok a jedenie v trvaní **30 minút**. Prestávky na odpočinok a jedenie sa nezapočítavajú do pracovného času.

Ak ste odpracovali aspoň 60 dní v kalendárnom roku, máte nárok na dovolenku za kalendárny rok alebo jej časť. Ak ste odpracovali menej ako 60 dní, môže vám vzniknúť nárok na dovolenku za odpracované dni.

Ak máte menej ako 33 rokov, máte nárok na **20 dní** dovolenky v kalendárnom roku (1,5 dňa dovolenky na mesiac, ak ste neodpracovali celý kalendárny rok). Ak máte aspoň 33 rokov alebo sa trvale staráte o dieťa, máte v kalendárnom roku nárok na 25 dní dovolenky.

Počas dovolenky máte nárok na plnú mzdu.

PRACOVNÝ ČAS:

- Max. 40 hodín týždenne
- Priemerný týždenný pracovný čas zamestnanca, vrátane práce nadčas, nesmie prekročiť 48 hodín.
- V pracovnej zmluve sa upravuje aj skúšobná doba. Spravidla nemôže byť dlhšia ako tri mesiace.

UKONČENIE PRÁCE

Počas skúšobnej doby môžete vy alebo váš zamestnávateľ ukončiť prácu z akéhokoľvek dôvodu.

Po skončení skúšobnej doby sa na vás už vzťahuje **výpovedná doba**. Ide o obdobie, počas ktorého by ste po podaní výpovede ešte mali pracovať u zamestnávateľa. Platí to aj pre prípad, kedy dá výpoveď zamestnávateľ. Výpovedná doba je najmenej jeden mesiac a začína plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede a skončí sa uplynutím posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca (napr. ak výpoveď doručíte 15. júla, mali by ste pracovať do 31. augusta).

So zamestnávateľom sa môžete na ukončení práce aj dohodnúť.

PRIEMERNÉ CENY V SR

Potraviny	Cena v €
Mlieko (liter)	0,87
Kuracie prsia (kg)	6,18
Vajíčka (12)	2,62
Paradajky (kg)	3,26
Zemiaky (kg)	0,95
Chlieb (500g)	1,13
Syr (kg)	10,09
Nájom (jednoizbový byt)	
Bratislava – centrum	662
iné mestá – centrum	526
Doprava	
Verejná doprava (mesačne)	27
Benzín (l)	1,75

Viac informácií o cenách v SR nájdete napr. na stránke <https://www.numbeo.com/cost-of-living/>

Stručný prehľad základných informácií o živote na Slovensku vám ponúka brožúra Migračného informačného centra IOM [Vitajte na Slovensku 2019](#)

DÔLEŽITÉ:

V prípade, že váš zamestnávateľ nedodríava dohodnuté pracovné podmienky, obráťte sa na [Inšpektorát práce](#). Zoznam agentúr dočasného zamestnávania nájdete na stránkach [Ústredia práce](#) a centrálny register nelegálneho zamestnávania na stránkach [Inšpektorátu práce](#).